

UMEÅ UNIVERSITET

KURSUTVÄRDERING OCH KURSUTVECKLING PÅ VETENSKAPLIG GRUND

– med hjälp av Learning
Experience Questionnaire

Dan Borglund, Claire Englund, Hanna Karlsson, Lars Larsson,
Julia Lundmark Weinz, Peter Vinnervik och Katarina Winka

Utgåva 3

Universitetspedagogik och lärandestöd 2023

Innehåll

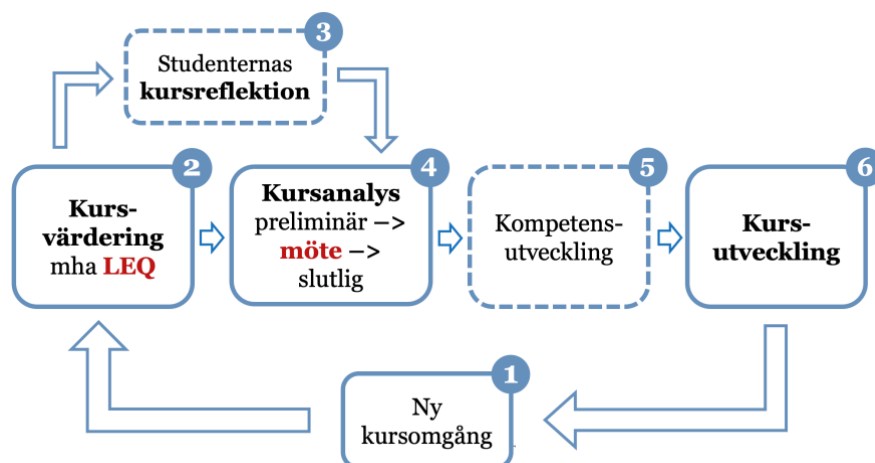
ÖVERBLICK	2
PROCESS FÖR SYSTEMATISK UTVECKLING	2
LEARNING EXPERIENCE QUESTIONNAIRE	3
KURSANALYS OCH KURSUTVECKLING.....	5
ANVISNINGAR FÖR DET PRAKTISKA ARBETET	7
KURSVÄRDERING.....	7
KURSREFLEKTION	7
KURSANALYS.....	8
KURSANALYSMÖTE	8
REFERENSER	11
APPENDIX A – ENKÄTENS TEORETISKA UPPBYGGNAD	12
LÄRFAKTORER SOM LEQ AVSER ATT UNDERSÖKA	12
LEARNING EXPERIENCE QUESTIONNAIRE	13
APPENDIX B – FORMULÄR FÖR KURSANALYS	15
APPENDIX C – FORMULÄR FÖR KURSREFLEKTION	18

Överblick

Det här är en guide för hur du som lärare på Umeå universitet kan arbeta på ett systematiskt, kollegialt och vetenskapligt sätt med kursutvärdering¹ och kursutveckling. För detta ändamål används Learning Experience Questionnaire (LEQ) – ett enkätverktyg som undersöker förutsättningar för dina studenters lärande utifrån ett antal faktorer som i empirisk forskning har befunnits främja lärande i högre utbildning (Borglund m.fl. 2018; Borglund & Olding 2023). I guidens första del ges en överblick av arbets sättet och enkätverktyget. Därefter ges anvisningar för det praktiska arbetet. I appendix återfinns den teoretiska uppbyggnaden av LEQ i mer detalj, samt en redogörelse för två formulär som har utvecklats för att underlätta ditt arbete med kursanalys.

Process för systematisk utveckling

Den så kallade LEQ-processen illustreras i Figur 1. Den består av följande moment:

Figur 1. Illustration av processen för systematisk kursutvärdering och kursutveckling.

1. Processen inleds med att du genomför en *kursomgång*. Under kursen använder du med fördel formativ utvärdering för att i möjligaste mån anpassa genomförandet till dina studenters behov.²
2. I slutet av kursen genomför du en summativ *kursvärdering* med hjälp av enkätverktyget LEQ. Även andra källor till information, till exempel dina egna erfarenheter som lärare, kan vägas in i kursvärderingen.
3. Om möjlighet finns kan du i nästa moment återkoppla resultatet av kursvärderingen till dina studenter. En grupp studenter kan då sammanträda för att genomföra en *kursreflektion*, och sedan förmedla resultatet till dig.

¹ Med *kursutvärdering* menas här en sammanställning av studenternas *kursvärdering*, lärarens *kursanalys* samt eventuella *kursdata* som ska ingå enligt lärosätets regelverk (dvs. *kursvärdering* + *kursanalys* + *kursdata* = *kursutvärdering*).

² Formativa utvärderingar kan även användas för att utvärdera enskilda moment i en kurs, vilket kan vara speciellt angeläget för kurser som går under lång tid.

4. Baserat på befintliga underlag genomför du en preliminär *kursanalys*. Resultatet presenteras och diskuteras vid ett *kursanalysmöte* tillsammans med andra lärare, varefter en slutlig version fastställs och publiceras.
5. Om ett gemensamt behov av kompetensutveckling blir synligt under ett kursanalysmöte kan detta följas upp med någon form av kompetensutvecklande aktivitet för lärarna.
6. Slutligen genomför du de förslag till *kursutveckling* som framgår av den slutliga versionen av kursanalysen. I praktiken kommer du sannolikt att utföra en del av detta arbete under den kommande kursomgången.

Om du engagerar dig i denna process på ett aktivt, meningsfullt och uthålligt sätt kan den över tid

- befrämja praxisgemenskap³ mellan dig och andra lärare,
- hjälpa dig att hitta nya sätt att förbättra dina studenters lärande,
- hjälpa dig att identifiera egna behov av kompetensutveckling,
- öka meningsfullheten i ditt arbete med kursutvärdering,
- hjälpa dina studenter att förmedla mer relevant återkoppling,
- befrämja studentmedverkan i ditt arbete med kursutveckling,
- sörja för att ditt utvecklingsarbete vilar på vetenskaplig grund.

Processen kan motiveras vetenskapligt på flera sätt. Den kan dels betraktas som en cykel av erfarenhetsbaserat lärande (Kolb 2014) där du som lärare konkret erfar, reflektivt observerar, abstrakt konceptualiserar och aktivt prövar olika sätt att utveckla din undervisning. Den kollegiala aspekten kan motiveras med hjälp av teorier för socio-kulturellt lärande (Vygotsky 1934/1986, 1978; Wenger 1998). I korthet innebär det att du som lärare, liksom dina studenter, utvecklas mer effektivt genom att samarbeta med och lära av andra. Arbetsgången innebär också att du har ett prövande förhållningssätt till din undervisning, vilket är grunden för det akademiska lärarskapet (Boyer 1990).

Learning Experience Questionnaire

Enkätverktyget LEQ har tagits fram för att dels vara ett stöd i ditt vetenskapliga arbete med kursutvärdering och kursutveckling, dels befrämja praxisgemenskap mellan dig och andra lärare. Detta uppnås genom att LEQ utvärderar dina studenters upplevelse av kursens *lärmiljö* utifrån ett antal faktorer som i empirisk forskning har befunnits främja lärande (se Figur 2). Om en kollega utvärderar en annan kurs på samma sätt, öppnas möjligheter för dialog och erfarenhetsutbyte kring er undervisning. Det är på det sättet ett kursanalysmöte fungerar och praxisgemenskap kan utvecklas med hjälp av LEQ.

Principen för enkätens teoretiska uppbyggnad illustreras i Figur 3. Baserat på 15 olika lärfaktorer från den högskolepedagogiska litteraturen (Bain 2004; m.fl.) har totalt 23 påstående formulerats och validerats enligt denna princip. När dina studenter besvarar enkäten tar de ställning till respektive påstående på en 5-gradig Likertskala, och har även möjlighet att kommentera varje påstående. Därefter finns 5 öppna frågor att

³ Med *praxisgemenskap* (Wenger 1998) menas här en kollegialitet mellan lärare som karaktäriseras av 1) en samsyn kring undervisningens betydelse i akademien, 2) en social gemenskap, och 3) ett kontinuerligt utbyte av konkreta erfarenheter av undervisning.

besvara.⁴ Dessa frågor är mycket viktiga för att fånga upp mer specifika erfarenheter av och synpunkter på kursen. Som regel krävs inget ytterligare för att utvärdera din kurs, men du kan behöva använda LEQ en gång för att själv se att så är fallet.

Figur 2. Illustration av studentens lärmiljö och exempel på lärfaktorer.

En fördel med att använda LEQ för kursvärdering är att tillämpningen av lärfaktorer gör att resultatet inte är normerande i fråga om undervisningens form. Det viktiga är alltså inte om din undervisning baseras på till exempel föreläsningar eller seminarier, utan om och hur dessa aktiviteter främjar dina studenters lärande. Det gör dig fri att – på vetenskaplig grund – utveckla din undervisning och pedagogiska skicklighet på ett sätt som passar dig och dina studenter. En annan fördel är att dina studenters lärande hamnar i centrum, i stället för till exempel din prestation som lärare eller studenternas nöjdhet med undervisningen. Det är ganska vanligt att kursvärderingar fokuserar på de senare aspekterna, vilket också är anledningen till att de sällan ger någon information som kan omsättas i kursutveckling som främjar lärande (Borglund & Olding 2023).

Exempel på lärfaktor

Vi tenderer att lära oss mer effektivt när vi kan samarbeta med och lära av andra som brottas med samma problem

Exempel på påstående i kursvärderingen

Kursens aktiviteter gav möjligheter att samarbeta och diskutera kring ämnet

Stämmer
inte alls

Stämmer
precis

Exempel på öppna frågor

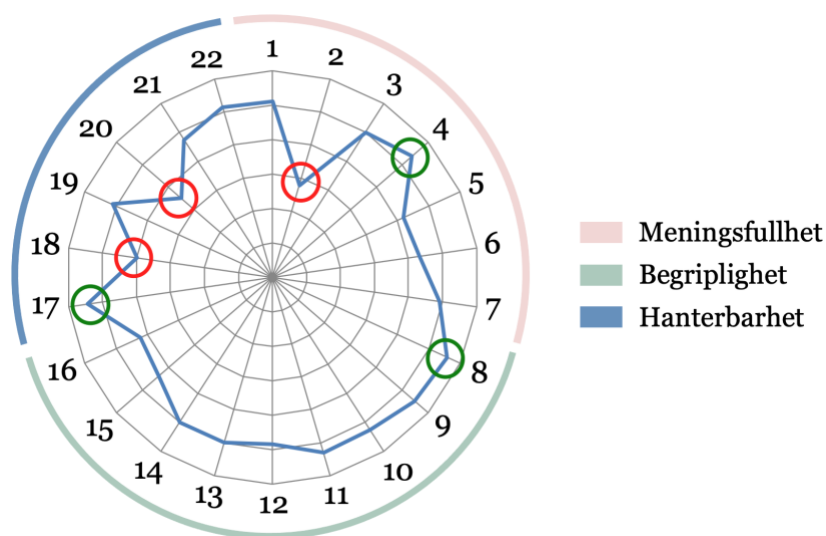
Vad var det bästa med kursen? Vad skulle kunna förbättras, och varför?

Figur 3. Illustration av enkätens teoretiska uppbyggnad med lärfaktorer, tillhörande påståenden om kursens lärmiljö, och öppna frågor.

⁴ Om du vill granska enkäten i sin helhet finns den som en bilaga i Appendix A. I ditt praktiska arbete med kursvärdering finns en färdig mall att använda via kursvärderingsfunktionen i lärplattformen Canvas.

Kursanalys och kursutveckling

När du har genomfört en kursvärdering med LEQ kommer du att erhålla en rapport med en sammanställning av resultatet. För att underlätta ditt arbete med kursanalys presenteras först studenternas genomsnittliga respons på enkätens 22 första påståenden i ett polärddiagram enligt Figur 4.⁵ Ju fler studenter som tycker att ett påstående stämmer precis, desto längre ut mot diagrammets kant hamnar punkten. Och omvänt gäller att ju fler studenter som tycker att ett påstående inte stämmer alls, desto närmare diagrammets mitt hamnar punkten. En stor cirkulär respons indikerar således att kursens lärmiljö, sett till de underliggande lärfaktorerna, har varit fördelaktig.

Figur 4. Illustration av ett polärddiagram som visar studenternas genomsnittliga respons på enkätens 22 första påståenden.

Med hjälp av polärddiagrammet kan du snabbt identifiera vad som förefaller vara starkare eller svagare aspekter av kursens lärmiljö. I Figur 4 ges exempel på detta med hjälp av gröna respektive röda cirklar. Samtidigt kan du bilda dig en uppfattning om studenternas *känsla av sammanhang* i kursen. Det beror på att deras upplevelse av olika aspekter av lärmiljön kan hänföras till de tre dimensionerna *meningsfullhet* (påståenden 1–7), *begriplighet* (8–16) och *hanterbarhet* (17–22) i Aaron Antonovskys teori om känsla av sammanhang (Antonovsky 1987). Denna teori är på så sätt en del av enkätens vetenskapliga grund.

När vi talar om starkare respektive svagare aspekter i polärddiagrammet är det viktigt att komma ihåg att resultatet *inte* är en värdering av vad som bör utvecklas. Resultatet är endast avsett att vara ett stöd för din analys av kursens lärmiljö. Det kan finnas mycket goda skäl till att en aspekt är svagare än andra, och vissa aspekter är lättare att påverka än andra. Vilka aspekter som eventuellt bör stärkas för att främja dina studenter lärande beror därför på sammanhanget och är upp till dig som lärare att bedöma. Om ditt utvecklingsarbete främjar lärande eller inte kommer sedan att visa sig i dina studenter resultat.

⁵ Resultatet för det sista påståendet om studentens egen arbetsinsats presenteras inte i polärddiagrammet. Det beror på att en psykometrisk utvärdering av enkäten har visat att denna aspekt av lärmiljön bör räknas som en egen subskala (Gruber & Strömsten 2021).

Därefter kan du bilda dig en mer nyanserad bild av resultatet genom att granska mer specifik återkoppling i rapporten – främst studenternas skriftliga kommentarer och svar på enkätens öppna frågor. För att hjälpa dig att analysera denna information och sammanställa en kursanalys har ett elektroniskt kursanalysformulär tagits fram (se Appendix B). För varje avsnitt som du förväntas skriva finns där några vägledande frågor som du kan utgå ifrån. På det sättet kan du steg för steg formulera och dokumentera dina slutsatser om vilka aspekter av kursen som i första hand bör utvecklas och hur det skulle kunna gå till.

Efter att ha sammanställt en första version av din kursanalys kan du med fördel använda den som ett underlag vid ett kursanalysmöte. Vid ett kursanalysmöte träffas du och några kollegor (som också har utvärderat en kurs med hjälp av LEQ) för att utbyta konkreta erfarenheter kring er undervisning. Utgångspunkten för detta erfarenhetsutbyte är era kursvärderingar och preliminära kursanalyser. Syftet med mötet är både att stimulera samarbete kring kursutveckling och att skapa ett kollegialt sammanhang för främjande av praxisgemenskap.

Ibland kan det vara svårt att förstå studenternas respons i en kursvärdering. Då kan det vara hjälpsamt att få resonera med andra lärare om det under ett kursanalysmöte. Men du kan också be en grupp studenter om hjälp. Om du förser dem med resultatet av kursvärderingen⁶ kan de genomföra en kursreflektion för att gemensamt tolka och förtydliga detta. För detta ändamål har ett förenklat kursanalysformulär tagits fram (se Appendix C). Denna återkoppling kan du sedan använda som ett extra underlag i utarbetandet av din kursanalys (se Figur 1).

Enligt Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning återstår sedan att tillgängliggöra din kursutvärdering för studenter, lärare och berörda program. Och, naturligtvis, att på lämpligt sätt genomföra den planerade kursutvecklingen. I det följande kommer anvisningar för det praktiska arbetet med ovanstående moment att presenteras, med fokus på de stödresurser som har utvecklats för detta.

⁶ Den information som du anser är lämplig för ändamålet – eventuella personangrepp eller kränkande kommentarer bör till exempel tas bort.

Anvisningar för det praktiska arbetet

För att underlätta ditt praktiska arbete med LEQ-processen har UPL och ITS utvecklat ett antal stödresurser som finns i lärplattformen Canvas, webbtjänsten Survey&Report och videoportalen UmU Play. Denna del av guiden innehåller kortfattade anvisningar för hur du kan använda dessa resurser för att genomföra en kursvärdering, kursreflektion och kursanalys. Utöver detta finns en beskrivning av hur ett kursanalysmöte kan genomföras, samt lite allmänna tips och råd.

Kursvärdering

I Canvas finns en färdig LEQ-mall som du kan använda för att genomföra en kursvärdering. Hur du använder mallen demonstreras i följande video:

[Genomför en kursvärdering med LEQ i Canvas⁷](#)

Tips och råd

- För att öka studenternas engagemang bör du vid kursstarten informera om hur kursutvärdering kommer att genomföras, och varför det är viktigt.
- Vid kursstarten bör du av samma anledning redogöra för resultatet av den föregående kursutvärderingen, med fokus på genomförda förändringar.
- Undvik att lägga till extra frågor i LEQ, men komplettera gärna med formativa utvärderingar under kursens gång.
- Kursvärderingen bör som regel genomföras efter det sista examinationstillfället, eftersom examinationen är en del av kursen.
- Om det har varit både lärare och handledare i kursen bör du informera studenterna om hur de ska ställa sig till detta när de besvarar enkäten. Du kan till exempel be studenterna att förtydliga sin återkoppling med hjälp av skriftliga kommentarer.
- Minst en veckas svarsperiod rekommenderas, samt att du påminner dina studenter ca två gånger per vecka för att öka svarsfrekvensen.
- För att öka svarsfrekvensen kan det trots ovanstående råd vara fördelaktigt att genomföra kursvärderingen vid det sista undervisningstillfället.
- I vissa fall kan det också vara möjligt att genomföra kursvärderingen i samband med den introducerande träffen av en efterföljande kurs.
- Det användarstöd som finns i UmU Play kan du hitta genom att gå till play.umu.se och sedan söka på "LEQ".

Kursreflektion

Som nästa steg i processen kan en grupp studenter genomföra en kursreflektion där de tolkar och förtydligar resultatet av kursvärderingen. Ju mer information de kan ta del av desto bättre, givet att underlaget du (på valfritt sätt) förser studenterna med inte innehåller några kränkande kommentarer eller dylikt.

För att hjälpa studenterna att förstå syftet med, strukturera och dokumentera sin kursreflektion finns en stödresurs i form av ett webbformulär (se Appendix C). Som lärare

⁷ https://play.umu.se/media/t/o_npq6ivh1

behöver du skapa detta formulär i Survey&Report och sedan förmedla en webblänk, ett användarnamn och ett lösenord till studenterna. Följande video visar hur det går till, samt hur du kan ladda ner studenternas svar:

[Genomför en kursreflektion med LEQ i Survey&Report](#)⁸

Tips och råd

- Om du önskar att studenterna genomför en kursreflektion bör du presentera denna möjlighet i samband med kursstarten.
- Du kan till exempel fråga om någon student skulle vilja sammankalla till en kursreflektion, där en lämplig storlek på studentgruppen är 4–6 personer.
- Om du har specifika frågor eller önskemål till studenterna som genomför kursreflektionen kan du förmedla dessa med hjälp av webbformuläret (se video).
- Som regel ska studenterna genomföra kursreflektionen på egen hand, utan att lärare närvarar vid mötet.

Kursanalys

Som stöd för ditt arbete med kursanalys finns ett annat webbformulär i Survey&Report. Formuläret innehåller ett antal rubriker och vägledande frågor som hjälper dig att steg för steg analysera och dokumentera resultatet av studenternas kursvärdering (se Appendix B). Följande video visar hur du gör detta:

[Genomför en kursanalys med LEQ i Survey&Report](#)⁹

Tips och råd

- Under ”Svarsfrekvens” kan du presentera den faktiska svarsfrekvensen på enkäten, baserad på det faktiska antalet studenter som gick kursen.
- Under ”Analys av lärmiljön” är det viktigt att du beaktar eventuella skriftliga kommentarer som finns i kursvärderingsrapportens senare del.
- För svaren på de öppna frågorna används med fördel en kvalitativ innehållsanalys, där du identifierar och lyfter fram de teman som dominerar bilden.
- Var samtidigt uppmärksam på att det kan finnas ’guldkorn’ att ta fasta på i enskilda kommentarer och svar.
- Enligt högskoleförordningen 1 kap 14 § ska du göra den slutliga versionen av din kursanalys tillgänglig för studenterna.

Kursanalysmöte

Vid ett kursanalysmöte träffar du andra lärare för att utbyta erfarenheter kring er undervisning. Utgångspunkten för detta erfarenhetsutbyte är era kursvärderingar och preliminära kursanalyser enligt ovan.

Förutsättningar

Som regel bör kurserna som presenteras vid mötet vara sinsemellan olika, vilket ökar möjligheterna till ett meningsfullt erfarenhetsutbyte. Andra upplägg kan dock vara

⁸ https://play.umu.se/media/t/o_lmyuu584

⁹ https://play.umu.se/media/t/o_aygbk26u

nödvändiga beroende på sammanhanget. En kurs med många lärare kan till exempel behöva ha ett förberedande möte där lärarna gemensamt utarbetar den preliminära kursanalysen. Givet att varje kurs tar ca 30–40 minuter i anspråk kan det vara lämpligt att 3–5 kurser presenteras under ett och samma möte.

Inför mötet

Inför mötet har var och en i uppgift att genomföra en preliminär kursanalys samt att utifrån denna förbereda sig på att *kortfattat* redogöra för följande aspekter:

- En beskrivning av kursens pedagogiska upplägg
- Starkare och svagare aspekter av kursens lärmiljö
- Möjlig kursutveckling och eventuella utmaningar

Med starkare respektive svagare aspekter av lärmiljön avses speciellt de resultat som kan utläsas i kursvärderingens polärddiagram. Ofta kan du använda studenternas skriftliga kommentarer och svar på de öppna frågorna för att bilda dig en tydligare uppfattning om vad som ligger bakom dessa. Om studenterna har genomfört en kursreflektion kan även den vara en källa till information.

Under mötet

Ordförandens roll är att redogöra för mötets syfte och sörja för dess genomförande. Hen bör inte presentera någon egen kurs, samt begränsa sitt deltagande i diskussionerna. Detta för att kunna vara uppmärksam på det som visar sig under mötet, till exempel gemensamma pedagogiska utmaningar.

Mötets syfte är att erbjuda deltagarna möjlighet att utbyta konkreta erfarenheter kring sin undervisning och att främja kollegialitet. Syftet är *inte* att andra deltagare eller ordföranden ska lösa de eventuella problem som en har med sig till mötet, även om mötet kan leda till att vissa problem blir lösta.

Ordföranden bör också påminna deltagarna om att LEQ är ett processtöd och inte en normativ värdering av vad som bör utvecklas. Vilka aspekter som eventuellt bör stärkas för att främja studenternas lärande beror på sammanhanget och är upp till läraren att bedöma.

Mötet genomförs förslagsvis i form av tre rundor och en avslutande reflektion enligt följande agenda:

1. Presentation av kursernas pedagogiska upplägg
2. Presentation av lärmiljöernas starkare och svagare aspekter
3. Diskussion om möjlig utveckling av respektive kurs
4. Avslutande reflektion kring mötets genomförande och resultat

För att mötet ska bli så effektivt som möjligt bör alla fatta sig kort och allmänna diskussioner undvikas under de två första rundorna, men det går naturligtvis bra att ställa frågor till den som har ordet. Under den tredje rundan diskuteras sedan respektive lärmiljö under friare former. Här är det viktigt att ordföranden fördelar tiden på ett rättvist sätt mellan kurserna, med hänsyn till att viss tid bör avsättas till den avslutande reflektionen.

Efter mötet

Efter mötet uppdaterar var och en sin kursanalys efter behov samt tillgängliggör sin kursutvärdering för studenter, lärare och berörda program. Vid behov förmedlar ordföranden sådant som framkommit vid mötet till verksamhetens pedagogiska ledare.

Tips och råd

- För att mötet ska bli meningsfullt är det viktigt att du har genomfört din preliminära kursanalys innan du kommer till mötet.
- Som regel förs inga minnesanteckningar under ett kursanalysmöte, utan du är själv ansvarig för att dokumentera sådant du vill ta vara på.

Referenser

- Antonovsky, A. (1987). *Unraveling the Mystery of Health: How People Manage Stress and Stay Well* (kap. 2, s. 15-32). San Francisco: Jossey-Bass.
- Bain, K. (2004). *What the Best College Teachers Do* (kap. 5, s. 98-134). Cambridge: Harvard University Press.
- Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University* (kap. 6, s. 95-110). Maidenhead: McGraw Hill.
- Borglund, D., Carlsson, U., Colarieti Tosti, M., Edström, S., Havtun, H., Henriksson, A.-S., Hjelm, N., & Naimi-Akbar, I. (2018). Collaborative course evaluation and development at KTH – progress, lessons learned and way forward. *Proceedings från 6:e utvecklingskonferensen för Sveriges ingenjörsutbildningar*.
- Borglund, D., & Olding, A.-S. (2023) Course Evaluation and Development on a Scientific Basis: The Learning Experience Questionnaire Process. *Manuskript under bearbetning, avsett för publicering i vetenskaplig tidskrift*.
- Boyer, E. (1990). *Scholarship Reconsidered: Priorities of the Professoriate*. San Francisco, Jossey-Bass.
- Elmgren, M., & Henriksson, A.-S. (2018). *Academic Teaching* (kap. 3, s. 57-72). Lund: Studentlitteratur.
- Gruber, M., & Strömsten, L. (2021). Psychometric Evaluation of the Learning Experience Questionnaire (LEQ) Course Evaluation Instrument. *Universitetspedagogiska konferensen, Umeå universitet, 7-8 oktober*.
- Kember, K., & McNaught, C. (2007). *Enhancing University Teaching: Lessons from Research into Award-Winning Teachers* (kap. 5, s. 31-40). Abingdon: Routledge.
- Kolb, D. (2014). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development* (kap. 2, s. 31-64). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education, Inc.
- Ramsden, P. (2003). *Learning to Teach in Higher Education* (kap. 6, s. 84-105). New York: RoutledgeFalmer.
- Vygotsky, L. S. (1934/1986). *Thought and Language*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Wenger, E. (1998). *Communities of Practice: Learning, Meaning and Identity*. Cambridge: Cambridge University Press.

Appendix A – Enkätens teoretiska uppbyggnad¹⁰

Lärfaktorer som LEQ avser att undersöka

Vi tenderar att lära oss mest effektivt (på ett sätt som har en varaktig, betydande och positiv inverkan på vårt sätt att tänka, reflektera, agera eller känna) när:

- a) Vi försöker att svara på frågor, lösa problem eller utveckla färdigheter som vi finner intressanta, spännande eller viktiga (meningsfullt innehåll: 1)¹¹;
- b) Vi kan spekulera, pröva idéer (intellektuellt eller praktiskt) och lära av erfarenheten, även innan vi vet särskilt mycket om ämnet (aktiv prövning: 2);
- c) Vi kan göra det i en utmanande och samtidigt stödjande miljö (utmaning och stöd: 3, 22);
- d) Vi känner att vi är en del av en gemenskap och tror att andra människor har förtroende för vår förmåga att lära (tillhörighet och autonomi: 4, 5);
- e) Vi kan samarbeta med och lära av andra som brottas med samma problem (kollaboration och kamratlärande: 21, 6);
- f) Vi kan försöka, misslyckas och få återkoppling före och separat från varje summativ bedömning av våra insatser (övning och återkoppling: 7, 15);
- g) Vi förstår hur miljön är organiserad och vad som förväntas av oss (tydlig organisation: 8);
- h) Vi har tillräckliga förkunskaper för att hantera vår lärsituation, som samtidigt är väl anpassad till den avsedda nivån (tillräckliga förkunskaper och tydlig kommunikation: 17, 9);
- i) Vi förstår de förväntade studieresultatens innebörd och tror att det arbete vi förväntas göra kommer att hjälpa oss att nå dessa (konstruktiv länkning: 10, 11);
- j) Vi tror att vårt arbete kommer att beaktas på ett ärligt och rättvist sätt (konstruktiv länkning: 12);
- k) Vi kan lära induktivt genom att röra oss från konkreta exempel och erfarenheter till allmänna principer, snarare än tvärtom (konkreta exempel: 13);
- l) Vi utmanas att utveckla en grundlig förståelse av centrala begrepp och att successivt skapa en sammanhängande helhet av innehållet (centrala begrepp: 14);
- m) Vi kan reflektera över nya erfarenheter i ljuset av tidigare kunskaper och erfarenheter (reflektiv observation: 16);
- n) Vi har tillräckligt med tid för att lära och ägnar den tid som krävs för att göra detta (tillräckligt med tid och egen arbetsinsats: 18, 23);
- o) Vi kan lära på olika sätt och har möjlighet att påverka förutsättningarna för vårt lärande (variation och delaktighet: 19, 20).

¹⁰ Utgåva 4

¹¹ Informationen inom parentes hänvisar till olika aspekter av lärmiljön samt numreringen av motsvarande påståenden i LEQ.

Learning Experience Questionnaire

I det följande presenteras enkätens teoretiska uppbyggnad baserat på respondentens upplevelse av meningsfullhet, begriplighet och hanterbarhet, mer specifika aspekter av lärmiljön, samt tillhörande lärfaktorer.¹²

Meningsfullhet – känslomässigt plan

Meningsfullt innehåll

1. Kursens innehåll kändes meningsfullt för mig som person (a)¹³

Aktiv prövning

2. Jag kunde pröva mina egna idéer om ämnet – teoretiskt eller praktiskt – och lära av erfarenheten (b)

Utmaning

3. Kursen kändes utmanande på ett stimulerande sätt (c)

Tillhörighet och autonomi

4. Jag kände social gemenskap med andra i kursen (d)
5. Jag kände att lärarna i kursen hade förtroende för min förmåga att lära (d)

Kamratlärande

6. Att samarbeta med andra i kursen hjälpte mig att lära (e)

Övning

7. Under kursen gavs möjligheter att öva på det jag förväntades lära mig (f)

Begriplighet – kognitivt plan

Tydlig organisation

8. Kursen var organiserad på ett sätt som hjälpte mig att förstå vad jag skulle göra (g)

Tydlig kommunikation

9. Kursens innehåll kommunicerades på sätt som jag kunde förstå (h)

Konstruktiv länkning

10. Kursens förväntade studieresultat hjälpte mig att förstå vad jag skulle lära mig (i)
11. Kursens aktiviteter hjälpte mig att uppnå de förväntade studieresultaten (i)
12. Mina kunskaper och förmågor bedömdes på ett tydligt och rättvist sätt (j)

Konkreta exempel och centrala begrepp

13. Jag kunde lära mig av konkreta exempel som jag kunde relatera till (k)
14. Kursens aktiviteter hjälpte mig att utveckla en grundlig förståelse av centrala begrepp (l)

¹² I den elektroniska versionen av enkäten presenteras påståendena i en blandad ordning enligt följande: {8, 1, 21, 10, 7, 22, 9, 2, 18, 11, 6, 20, 15, 3, 17, 14, 12, 4, 19, 13, 5, 16, 23}. Vidare är det möjligt att kommentera varje påstående.

¹³ Bokstäverna inom parentes (a, b, ...) hänvisar till de lärfaktorer som LEQ avser att undersöka.

Återkoppling

15. Jag fick regelbundet feedback som hjälpte mig att se mina framsteg – från lärare eller kurskamrater (f)

Reflektiv observation

16. Kursens aktiviteter gav möjligheter att reflektera över det jag lärde mig (m)

Hanterbarhet – instrumentellt plan

Tillräckliga förkunskaper

17. Mina tidigare kunskaper och förmågor var tillräckliga för att följa kursen (h)

Tillräckligt med tid

18. Kursens tempo var rimligt i förhållande till det jag förväntades göra (n)

Variation och delaktighet

19. Kursens aktiviteter gjorde det möjligt för mig att lära på olika sätt (o)

20. Jag upplevde att lärarna var intresserade av och tog hänsyn till mina erfarenheter av kursen (o)

Kollaboration

21. Kursens aktiviteter gav möjligheter att samarbeta och diskutera kring ämnet (e)

Stöd

22. Jag kunde få stöd från lärare eller kurskamrater om jag behövde det (c)

Egen arbetsinsats

23. Jag studerade i den utsträckning jag behövde för att förstå kursens innehåll (n)

Öppna frågor

24. Vad var det viktigaste du lärde dig under kursen?

25. Vad var det bästa med kursen?

26. Vad skulle kunna förbättras, och varför?

27. Vilket råd skulle du vilja ge till framtida deltagare?

28. Vill du framföra några andra erfarenheter av eller synpunkter på kursen?

Appendix B – Formulär för kursanalys¹⁴

Kursnamn

Användarens input.

Kurskod

Användarens input.

Startdatum

Användarens input.

Slutdatum

Användarens input.

Kursansvarig lärare (namn)

Användarens input.

Kursansvarig lärare (e-post)

Användarens input.

Kursanalysen avslutad (datum)

Användarens input.

Relation till universitetets kvalitetssystem

Markera de perspektiv som genomsyrar kursen och motivera dina ståndpunkter i en kommentar.

- Forskningsanknytning
- Internationalisering
- Jämställdhet
- Samverkan och arbetslivsanknytning
- Hållbar utveckling
- Studentinflytande och studentcentrerat lärande

Användarens input.

Genomförda förändringar

Beskriv eventuella förändringar som har genomförts sedan förra kursomgången.

Användarens input.

Resultat

Hur väl har deltagarna lyckats i kursen? Finns det betydande skillnader jämfört med tidigare kursomgångar? Om så är fallet, vad kan orsaken vara?

Användarens input.

¹⁴ Utgåva 4. Syftet med detta appendix är endast att redogöra för formulärets innehåll. I ditt praktiska arbete med kursanalys finns en färdig mall att använda i webbtjänsten Survey&Report.

Svarsfrekvens

Vad är svarsfrekvensen på kursvärderingen? Kan den betraktas som hög eller låg? Om så är fallet, vad kan orsaken vara?

Användarens input.

Analys av lärmiljön (påstående 1–22)

Vad är ditt helhetsintryck av responsen på enkätens påståenden? Kan du identifiera några starkare respektive svagare aspekter av lärmiljön? Finns det en förklaring till dessa, till exempel i skriftliga kommentarer? Finns det några effekter som kan hänföras till genomförda förändringar?

Användarens input.

Arbetsinsats (påstående 23)

Anser deltagarna att de studerat i den utsträckning de behövt för att förstå kursens innehåll? Om så inte är fallet, vad kan orsaken vara? Hur förhåller sig detta till lärarnas perspektiv?

Användarens input.

Det viktigaste lärandet (fråga 24)

Sammanfattningsvis – vad var det viktigaste som deltagarna lärde sig under kursen? Hur förhåller sig detta till kursens förväntade studieresultat?

Användarens input.

Det bästa med kursen (fråga 25)

Sammanfattningsvis – vad var det bästa med kursen? Hur förhåller sig detta till lärarnas perspektiv?

Användarens input.

Förslag till förbättringar (fråga 26)

Sammanfattningsvis – vilka förslag till förbättringar finns, och varför? Hur förhåller sig detta till lärarnas perspektiv?

Användarens input.

Goda råd (fråga 27)

Finns det några goda råd till framtida kursdeltagare som du vill föra fram? Varför har just dessa råd valts ut?

Användarens input.

Övriga synpunkter (fråga 28)

Framför deltagarna några andra erfarenheter av eller synpunkter på kursen som bör dokumenteras?

Användarens input.

Prioriterad kursutveckling

Vilka aspekter av kursen bör i första hand utvecklas? Hur skulle dessa aspekter kunna utvecklas på kort eller lång sikt?

Användarens input.

Revidering av kursplan

Behöver kursplanen revideras med anledning av den planerade kursutvecklingen? Om så är fallet, på vilket sätt?

Användarens input.

Kommentar till kursanalysen

Är det något annat du vill tillägga?

Användarens input.

Appendix C – Formulär för kursreflektion¹⁵

Syftet med ert möte är att hjälpa lärarna i kursen att tolka och förtydliga resultatet av er kursvärdering. Det kommer bland annat att underlätta deras arbete med kursanalys, och bidra till att kursen utvecklas på ett fördelaktigt sätt. Lärarna får automatiskt tillgång till er kursreflektion när ni har skickat formuläret, men ni kan alltid spara och vid behov redigera era svar i efterhand.

Vänligen meddela kursansvarig lärare när kursreflektionen är genomförd.

Specifika frågor

Här kan lärarna välja att förmedla specifika frågor och önskemål till mötet.

Kursnamn

Användarens input.

Kursansvarig lärare (namn)

Användarens input.

Datum för mötet

Användarens input.

Kursens lärmiljö (påstående 1–23)

Börja med att granska och diskutera kursdeltagarnas svar på enkätens påståenden. Vad anser ni är speciellt viktigt och/eller intressant att lyfta fram, och varför?

Användarens input.

Öppna frågor (fråga 24–28)

Fortsätt sedan med svaren på enkätens öppna frågor. Vad anser ni är speciellt viktigt och/eller intressant att lyfta fram, och varför?

Användarens input.

Specifika frågor

Har lärarna förmedlat några specifika frågor eller önskemål att ta hänsyn till under mötet?

Användarens input.

Förslag till kursutveckling

Vad anser ni bör prioriteras avseende kursutveckling? Motivera gärna hur det kan främja kursdeltagarnas lärande.

Användarens input.

Kommentar till kursreflektionen

Är det något annat ni vill tillägga?

Användarens input.

¹⁵ Utgåva 2. Syftet med detta appendix är endast att redogöra för formulärets innehåll. I det praktiska arbetet finns en färdig mall att använda i Survey&Report.

UMEÅ UNIVERSITET

Universitetspedagogik och lärandestöd 901 87 Umeå 090 786 50 00 www.umu.se